

Avaveerg

RENE PRINGI

Keit Pentus Riigikogus oma töölaua taga.

2009 – heade sõnade aasta

Oma häid mõtteid ja tarku soovitusi jagab meiega Riigikogu suurima, Reformierakonna fraktsiooni esimees Keit Pentus.

Lõppev aasta on olnud vastuoluline. Siia on mahtunud ülevaid ja positiivseid emotsioone. On mahtunud öölaulupidu ja olümpiavõit. Aga siia on jäänud ka raputused majanduses ja vaikselt kasvav tööpuudus.

Jõuludele vastu minnes tuksub meil kõigil kuskil kuklas teadmine, et algav aasta ei tule kõige kergemate killast. Ja paradoksaalsel kombel on just selles teadmises võti, mis laseb meil järgmise aasta kokkuvõttes heaks pöörata. Kuidas teha nii, et järgmise aasta jõulude ajal võiks siiski öelda eestlastele omase tagasihoidlikkusega "polnud väga viga"? Millised võiksid olla soovitud järgmiseks aastaks?

Hinda läheb terve talupoja mõistus – säästlikkus ja kokkuvõtte saavad läbivaks jooneks nii terves riigis kui ka tõenäoliselt igas peres.

Kui mina peaksin andma uueks aastaks viis soovitud, siis oleksid need järgmised.

1. Leidke võimalus õppida midagi uut, ennast täiendada, sest mine tea, mil neid oskusi vaja minna võib ja millal neist kasu tõuseb.
2. Ärge mingil juhul võtke uusi tarbimisaene. Ahvatlused võivad olla ükskõik kui suured, aga nendest tuleks üle olla.
3. Avastage uuesti marjul ja seenel käimine. See on mitte üksnes lõpptulemusena toitev, vaid ka tervistav ja lihtsalt tore.
4. Ka keskkonnasõbrlikust käitumisest võib pere rahakotile kasu olla. Tühjaks saanud pudelid ei pea mitte rändama prügikasti, vaid nende eest on võimalik pandiraha tagasi saada. Need ajad, mil taara poodi tagasi viimine polnud kombeks, on ammu läbi. Säästlik majandamine on popp.
5. Keerulistel aegadel on kõige muu kõrval väga tähtis ka hoiak, mis meil üksteise suhtes on. Raske aeg on kõigil. Toetust ja tunnustust ei saa sellistel keerulistel aegadel kunagi liiga palju olla. Seetõttu - jagugu meil kõigil uuel aastal üksteise jaoks palju häid ja toetavaid sõnu!

Keit Pentus

Aktuaalne

Kuidas valitakse järgmist Tallinna volikogu?

Tähtis

Uue majanduskasvu võtmed

Kõigile oluline

Kuidas uuel aastal pensione makstakse

Minu kodukoht

Põhja-Tallinna ristikud vajavad valgusfoore

Ettevõtlusele tee vabaks

Eesti jõuab Euroopa viie rikkama riigi hulka ainult siis, kui rohkem inimesi hakkab ettevõtlusega tegelema. Selleks omakorda on vaja võimalikult vaba majanduskeskkonda.

Võrdsete võimaluste turul tegevusevad ettevõtjad loovad rahvuslikku rikkust kõige efektiivsemalt. Vaba konkurents tuleb rakendada riiklike poliitikatega, aga siin on vaja ühiskonna mandaati. Reformierakond on välja töötanud tegevuskava „7 sammu uue majanduskasvu“, mille eesmärk on muuta Eesti ettevõtluskeskuseks.

Eestis on ettevõtlusega tegelejaid umbes 15% elanikkonnast, kuid ettevõtlustulu deklareeris eelmisel aastal vaid 2% ja seda on häbematult vähe. Näiteks Luksemburgis sai sellist tulu umbes 20% inimesi. Selge on see, et meie rahvuslik rikkus ei saa kasvada, kui neid inimesi nii vähe on. Milline peaks olema ettevõtluse kasvu soosiv keskkond?

Vaba konkurentsi vajadus tervikuna küsitav

Ettevõtjaid motiveerivateks teguriteks on eelkõige lihtne ja soodus maksusüsteem ning ettevõtlust toetavad seadused. Reformierakonna tegevuskava näeb ette, et pidevalt tuleks vähendada töötajate ja tööandjate maksumohustusi riigi ees, samuti ei tohiks ettevõtlust uute seadustega liigselt koormata. Riigi ja valitsuse ülesanne on vaadata läbi maksuseadused ja täiendada neid uuele majandussituatsioonile vastavaks.

Meil on sadu ja tuhandeid kehtivaid õigusakte, mis – kui neid analüüsida – arvatavasti mõjuvad ettevõtlusele pärssivalt. Hetkel on lõpursirgele jõudnud uus töölepingu sea-

Rein Langi sõnul tuleks teha ettevõtlusele tee vabaks

dus, mis kindlasti parandab Eesti mahajäämust tööturu arengus. Loode-tavasti suudetakse tööturuga paindlikustav seadus vastu võtta juba sel aastal ning jõustumana peaks see 1. juulist 2009. Samuti on justiitsministeerium ette valmistanud „piiramise piiramise“ ehk majandushaldusõiguse üldosa seadust, mis paneb paika, kuidas ja millal üldse võib ettevõtjaid ning inimesi uute reeglitega lüüa.

Minu hinnangul pidurdab Eesti arengut ka kehv olukord konkurentsi. Eesti tänast majanduskeskkonda analüüsides on vaba konkurent-

.....

Eesti tänast majanduskeskkonda analüüsides on vaba konkurentsi vajaduse tajumine meie ühiskonnas tervikuna siiski küsitav.

si vajaduse tajumine meie ühiskonnas tervikuna siiski küsitav. Samuti on vajadus kehtestada mõistuspärane piir, kust alates algab registreeritud ettevõtlus. Selleks, et kergendada ettevõtete loomist, peaks võimal-

dama piiratud vastutusega ühenduste asutamist ilma omakapitalita. Ka üks kroon võib siin olla liiga palju.

Vaadates tänase päeva valguses tulevikku on Maastrichti kriteeriumite täitmine ja euro kasutuselevõtt ülioluline, kuid eurost ainuüksi ei piisa. Uuele majandustõusule aluse panemiseks ja Eesti muutmiseks ettevõtluskeskuseks peame viivitamatult ellu viima sammud, mis suurendavad pikaajaliseks kasvuks vajalike peamiste ressursside – kapitali, oskustööjõu ja energia – pakkumist Eestis.

Rein Lang,
justiitsminister

Lilleküla Gümnaasiumi renoveeritakse 2009. aastal

2009. aastal on Tallinna eelarves ette nähtud lisaks kolmele teisele koolile ka Tallinna Lilleküla Gümnaasiumi tervikrenoveerimine.

Lisaks Lilleküla Gümnaasiumile näeb Tallinna 2009. aasta linnaeelarve ette Maistra Gümnaasiumi, Juhkentali Gümnaasiumi ja 53. Keskkooli tervikrenoveerimise. Koolid on plaanis korda teha koostöös partneritega erasektorist ning eelarveks on planeeritud ligi 200 miljonit krooni. Remondi

Lilleküla Gümnaasium saab lõpuks renoveeritud.

käigus kaasajastatakse õpikeskkond ja renoveeritakse koolihooned.

Tallinna linnavolikogu Reformierakonna fraktsiooni esimehe Remo Holsmeri sõnul on väga positiivne, et selle aasta sügisest uuenduskuuriga ühele poole saanud Kristiine Gümnaasiumi kõrval saab remonditud ka Lilleküla Gümnaasium. „Loodan, et korda tehtud koolimajas ja uutes klasses sujub ka õppimine paremini,“ lisas Holsmer.

Kadri Penjam

Juhtkiri

Peaaegu jõulujutt

Tänavu on aastavahetuse eel pikad pühad. Kahe nädala jooksul tuleb vaid mõni tööpäev. Vastuväitets vahel ikka kõlavatele jutudele, et eestlane peab kogu aeg tööd tegema, et riigipühapuhkepäevi olla meil vähem kui mujal maailmas.

Jõulude ajal tulebki puhata. Puhata ja lähedastega koos olla. Küllap siiski on ka pühade ajal üksjagu neid, keda ei jäta mõtted: mis saab maailmast, mis saab Eestist.

Rahal on taas väärtus

Raha lugemine on detsembris ikka vajalik tegevus olnud. Ühest küljest mõtleme oma perele ja tuttavatele, et leida parimad jõululükingid ja teisest küljest kavandame järgmise aasta tegevust, et kindlustada ennast ja oma ettevõtmisi vajalike vahenditega.

Kui aasta tagasi kippus see rahalugemine paljudele taanduma valemile, et sissetulekud kasvavad paarkümmend protsenti ja inflatsioon sööb ära umbes kümme – järelikult võib lahedalt tegutseda, siis tänavu on mõttemaailm hoopis teistsugune. Rahale on tekkinud näpu vahel veeretamise väärtus, enne kui tehakse otsus, milleks seda kasutada. Iga eelarve tegemine on muutunud mõtestatud tegevuseks. Olgu see siis oma isiklik, firma, valla või riigi eelarve.

Ühiselt käed külge

Täna võib ütelda, et riigi otsus koguda headel aegadel reserve ja maksta laenu tagasi, oli õige otsus. Eesti riigi laenukoormus on Euroopa Liidu madalaim. Majanduslikult keerukatel aegadel pakub see lohutust. Ent kokkuhoiuvõimalusi on Eestis ikkagi veel piisavalt. Üheks meie riiki edasiviivaks jõuks on vabatahtlik ühistegevus, otsustavus midagi ära teha käsku või sundi ootamata. Ajaloost meenivateks näideteks on siin olnud rahvapärime kogumine, Estonia teatri ehitamine, Vabadussõda, aga ka ühine prügi koristamine, mis tänavu Eestis ülekaalukalt Aasta Teoks hinnati.

„Mida rohkem vabatahtlikust on Eesti elus, seda parem on meie kõigi elu,“ lausus president Ilves detsembri esimesel pühapäeval vabatahtlikke tunnustades. Mõte, mida mees pidada ja mille järgi toimendada. Järgmise aasta jõulude ajal võime loodetavasti juba tõdeda, et 2009. aasta oli Eestis aasta, mil algas uus tõus. Sest tehtud otsused olid õiged.

Kuidas valitakse järgmist Tallinna volikogu?

Teravat diskussiooni tekitanud ja äsja Riigikogus vastu võetud uus volikogu valimissüsteem peaks kindlustama, et volikogus saaksid esindatud kõigi linnaosade huvid.

Viimasel kuul on käinud äge debatt õiguskantsler Indrek Tederi poolt välja öeldud vastuolu üle Tallinna valimissüsteemis, kus eri linnaosade valijate hääled on erineva kaaluga. Teisisõnu on väiksemate linnaosade nagu Kristiine ja Pirita valijate häälel suurem kaal kui Lasnamäe elanikel. Praeguses Tallinna 63-liikmelises volikogus on 6 voliniku Kristiinest, 5 Piritalt ja 13 Lasnamäelt.

Vana valimissüsteemi tulemus

Kui Tallinna valimissüsteemi aastaid tagasi tehti, oli taolise mandaatide jaotuse põhjuseks see, et linnaosade eripära ja identiteet saaks volikogus võimalikult õiglaselt esindatud. Ei oleks normaalne olukord, kus volikogus on enamuses mõne suure linnaosa saadikud, kes ei hakkaks ilmselt ealgi südant valutama, kas Kristiine linnaosa saab kanaliseeritud või Nõmme tee rekonstrueeritud. Või et mõne koolimaja või lasteaia võiks siin ära remontida.

Keskerakond sai 2005. aastal peaaegu 41% ehk alla poole häältest. Ilmselt on oma osa ka valimissüsteemil, miks on Tallinnas praegu ühe partei võim, sest päris kindlasti ei toetanud

iga teine tallinlane Keskerakonda. Nüüdseks on oma hääle pärast mures olev Keskerakond öelnud, et nad toetavad Tallinnas ühe suure valimiskogumoonna moodustamist. Jah, võibolla tõesti oleks taoline valimiskord kasulik Keskerakonnale, kuid kindlasti mitte kristiinelastele ega nõmmekeatele, kelle asjade üle hakkaks otsustama mõne teise linnaosa saadikud.

Uue süsteemiga ei lähe valijate hääled kaotsi

Detsembri alguses algatati Riigikogus eelnõu, millega oleks tagatud eri piirkondade valijate hääle võrdne kaal ning et valijate tahe väljenduks otseselt volikogu koosseisus. Muudatuse kohaselt moodustatakse Tallinnas ka ülelinnaline nimekirja, mis välistab hääle kaotsimineku. Ka edaspidi jagatakse pooled mandaadid võrdselt kõigi linnaosade vahel (5 mandaati igast linnaosast), kuid kompensatsioonimandaatide süsteemi rakendamine muudab kõigi linnaosade valijate hääled ühetaoliseks. Niisamuti suureneb linnavolinike arv Tallinnas seniselt 63 liikmelt 79 liikmeni, et tagada erinevate linnaosade, asumite ja elanikerühmade parem esindatus linnavolikogus.

Kokkuvõtlikult on valimissüsteemi ülesehitusest olulisem see, et inimesed tuleks järgmise aasta sügisel valima ja teeks valiku ideede vahel, mida erakonnad linna arendamiseks välja pakuvad.

Remo Holsmer, Reformierakonna fraktsiooni esimees Tallinna linnavolikogus

Remo Holsmeri hinnangul tagab uus volikogu valimissüsteem selle, et valijate hääled ei lähe raisku ning kõigi linnaosade huvid saavad esindatud.

Viis ettepanekut Haabersti arenguks

Haabersti piirkond on haaranud ohjad enda kätte ega jäta Tallinna 2009. aasta eelarvet kahe silma vahele.

Reformierakonna Haabersti osakond esitas ettepanekud Tallinna eelarvesse. Ettepanekute ühe autori, Riigikogu liikme Taavi Rõivase sõnul soovitakse juhtida linnavolikogu tähelepanu Tallinna läänepoolseimale linnaosale: „Kui võrdleme Haabersti elanike arvu ja siia viimastel aastel tulnud investeeringuid, on põhjust olla rahulolematu.“

Rõivase sõnul soovib Reformierakonna Haabersti linnaosas elavatest liikmetest koosnev aktiivgrupp aidata linnavalitsust kõige olulisemate Haabersti investeeringute leidmisel: „Anname endale suurepäraselt aru, et järgmisel aastal on linnaeelarve võimalused piiratud. Samas leiame, et kuna Haaberstis elab kümnendik pealinlastest, on linnaosal õigus ka ligikaudu kümnendikule investeeringutest, seni pole investeeritud kahekümnendikkugi.“

Kõikide tehtud ettepanekute ko-

Taavi Rõivas soovib rajada Haabersti eakate hooldekodu Harku järve kaldale.

gusumma on marginaalne osa linnaeelarvest, kuid parandab linnavolikogu toetuse korral märkimisväärselt linnaosa elanike elukvaliteeti.

Rõivase hinnangul tuleks võimalusel investeerida ehitusse või ehituse ettevalmistusse, kuna ehitushinnad on praegu märkimisväärselt langenud.

Reformierakonna Haabersti osakonna ettepanekud:

1. Investeerida Öismäe kümne hoo vi parkimiskorralduse lahendamise (2,5 miljonit)
2. Algatada Harku järve äärde Haabersti eakate hooldekodu planeering (300 000)

3. Loomaks uusi lasteaiakohti, ehitada Karikakra lasteaia osana valmis senised linnaosavalitsuse poolt välja renditud ruumid ning renoveerida kogu Karikakra lasteaed (7 miljonit)
 4. Rajada Harku järve ümber valgustatud terviserada (3,5 miljonit)
 5. Pikendada Rocca al Mare rannapromenaadi piki mereäärt (32 miljonit)
- Edaspidi soovitakse saavutada olukord, kus igal aastal tehakse kapitaalremont ühes Haabersti koolis ja ühes lasteaias. Järgmise aasta kapitaalremondi nimekirjas on Väike-Öismäe Gümnaasium, lasteaedade kapitaalremondi pole Haaberstis aga veel jõutudki. Viimastel aastatel on Öismäe lasteaedad toetatud ka riigieelarvest.

Rõivase sõnul ootavad Haabersti reformierakondlased ka linnaelanike ettepanekuid, millesse peaks lähematel aastatel linnaeelarves investeerima. Ettepanekud on oodatud telefonile 511 9799 või e-postiga taavi@reform.ee

Kadri Penjam

Järgmisel aastal rekonstrueeritakse ka auklik Weizenbergi tänav.

Valik 2009. a rekonstrueeritavaid teelõike

- **Pikaliiva tänav** (Rannamõisa tee - Keskküla tn)
- **Weizenbergi tänav** (Narva mnt - Faehlmanni tn)
- **Kunderi tänav** (Pronksi tn - Tümpu tn)
- **Nõmme tee** (Linna tee - Tammsaare tee)
- **Pae tänav** (Punane tn - Paekaare tn)
- **Pallasti tänav** (Majaka tn - Sikupilli keskus)
- **Suur-Sõjamäe tn - Järvevana tee viadukt**
- **Kärberi tänav** (Mahtra tn - busside lõpp-peatus)
- **Ehitajate tee** (Sõpruse pst - Vilde tee)
- **Keskuse tänav** (Ehitajate tee - Sõpruse pst)
- **Pärnu maantee** (Laane tn - Hiiu tn)
- **Viljandi maantee** (Valdeku tn - linna piir)
- **Vabaõhukooli tee** (Osja tn - Rahvakooli tee)
- **Kopli tänav** (Põhja pst - Erika tn)
- **Pelguranna tänav** (Kolde pst - Kopli tn)
- **Madala tänav** (Pelguranna tn - Randla tn)
- **Kari tänav** (Pelguranna tn - Randla tn)
- **Puhangu tänav** (Pelguranna tn - Randla tn)

Tallinn võttis vastu tuleva aasta eelarve

Tallinna linnavolikogu kinnitas oma detsembrikuu istungil 2009. aasta eelarve, mille mahuks on 8,1 miljardit krooni.

Linna jooksvad kulud on järgmisel aastal 6,6 miljardit krooni ning investeringuteks läheb 1,26 miljardit krooni. Ühe olulisima objektina rekonstrueeritakse 157 miljoni krooni eest Vabaduse väljak.

Koolide renoveerimiseks kulub 190 miljonit krooni, täielikult renoveeri-

takse Juhkentali Gümnaasium, Lilleküla Gümnaasium, Mahtra Gümnaasium ja Tallinna 53. Keskkool.

Teid rekonstrueeritakse 360 miljoni krooni eest, uusi jalgarattateid ehitatakse 17 miljoni krooni eest. 32 miljonit krooni kulub Rocca al Mare rannapromenaadi ehitamise alustamiseks, jätkatakse Löwenruh pargi rekonstrueerimist ja alustatakse Kalamaja kalmistupargi rajamist.

„Eelarve juures on positiivne see, et ei tõsteta makse, mäletatavasti tõusid selle aasta alguses maamaks ja par-

kimistasud,“ kommenteeris järgmise aasta eelarvet volikogu Reformierakonna fraktsiooni esimees Remo Holsmer, „Muus osas on eelarves kajastatud linna arenguks vajalikud kulutused nagu need ikka olema peavad.“

Holsmeri hinnangul näitab järgmisel aastal linna propagandakuludeks minev 50 miljonit krooni, et tegu on valimisaasta eelarvega. „Selle raha eest saaks sõimekohtade puuduses vaevlev Tallinn ehitada valmis näiteks kaks uut lasteaeda,“ lisas Holsmer.

Henri Arras

Lapsed saagu lasteaeda kodu lähedal!

Kohalikele omavalitsustele on seadusega pandud kohustus tagada kõigile oma territooriumil elavatele ühe- kuni seitsmeaastaste lastele lasteaiakoht nende vanemate soovil. Samuti on sätestatud koolieelse lasteasutuse seaduses, et kohaliku omavalitsuse volikogul on kohustus kinnitada lasteasutuste teeninduspiirkonnad.

Tallinna volikogu võttis 10. augustil 2000. a. vastu otsuse nr. 256 „Koolieelsete lasteasutuste teeninduspiirkonna kinnitamine“, millega kinnitati munitsipaalomandis olevate lasteasutuste teeninduspiirkonnaks Tallinna linna haldusterritoorium.

Teeninduspiirkonnaks kogu linn

Enne selle otsuse vastuvõtmist oli teeninduspiirkondadeks linnaosa haldusterritoorium. Tolleaegne volikogu otsus oli iseenesest ju mõistetav. Laste sündivus oli siis drastiliselt vähenenud, paljud lasteaedad töötasid alakoolmusega, nii mõnigi hoone seisis lausa tühjana. Olukord hakkas muutuma 2005. aastast. Riigi poolt erinevate meetmete, eriti vanemahüvitise rakendamise sündivuse suurendamiseks andis ja annab siiani

Ülle Rajasalu arvates peaksid arendatavatesse elamispiirkondadesse kerkima mitte ainult elamud, vaid ka sotsiaalobjekte, näiteks lasteaedu.

hädid tulemusi. Tänapäevane mure on lasteaiakohtade nappus. Seda eriti linnaosades, kus on välja arendatud uued suured elamispiirkonnad.

Ülle Rajasalu puutus Piriti linnaosavanemana tihedalt kokku planeerimisküsimustega. „Arendajate soov oli mitmekümne hektarilised maaalad valdavalt täis ehitada eramuid, ridaelamuid ja korterelamuid. Kuid linna planeerimine ei ole ainult valmidus ehitada elamuid. Planeerimise käigus läbi viidud arutelud peavad

andma vastuse, kellele on rajatavad elamud suunatud ja planeering peab kajastama nende tarbimisvajadusi,“ räägib ta.

Kodu lähedal pole lasteaikoha saamine kindel

Rajasalu toob näite: „Padriku elamurajoon asub Mähel, vanal Mähe aianidi territooriumil. Maa kuulus tagastamisele ja omanik soovis sinna rajada korterelamurajooni. Põhimõtteliselt polnud keegi sellise plaani vastu, kui-

gi seda ala ümbritsesid ühepereelamud. Kohalikud elanikud mõistsid, et äärmiselt risustatud piirkonnale tuleb anda uus otstarve ning kuna seal kõrghaljastus puudus, oli see sobiv paik korterelamute ehitamiseks.“

Planeeringu arutelude käigus tuli selgelt välja, et uues elamurajoonis pakutavate korterite ostjateks oleksid noored pered, kes soovivad head elukeskkonda, kuid eramuid soetada veel ei jaks. Planeeringu käigus tuli sellega arvestada. Kuid noored pered vajavad ka lasteaeda. Läbirääkimistel arendajaga lepiti kokku, et arendaja annab samas piirkonnas linnale tasuta maa lasteaia ehitamiseks.

„Täna Padriku elurajoonis ringi jalutades kohtad palju noori emasid oma lastega jalutamas ja jälgimas uue lasteaia valmimist. Kuid nad ei tea, kas nende lastele seal kohti jätkub,“ lausub Ülle Rajasalu, kes Piritalt valitud linnavolikogu saadikuna valmistas ette eelnõu taastada lasteaedade teeninduspiirkonnad linnaositi. Ülelinnaline lasteaiakohtade taotlejate nimistu ja järjekord ei taga ega soosi kodulähedust. Pole vist normaalne, kui lapsevanem peab lapse igal hommikul teise linna otsa lasteaeda viima. Lisaks peaksid ühe pere lapsed saama käia ühes lasteaias.

Kadri Penjam

Lühidalt

Liiklusrikkujad lund koristama?

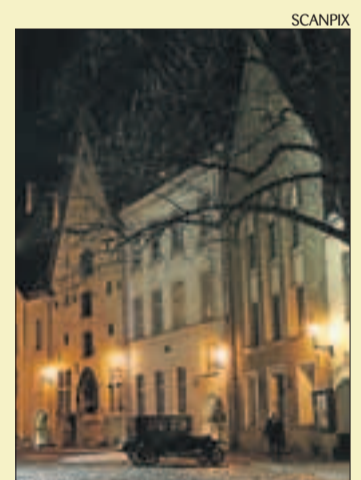
Riigikogu õiguskomisjoni liikme Erik Salumäe hinnangul võiks tulevikus lumetormide järel kõnniteid, bussipeatusi ja teeääri puhastada saata liiklusrikkumiste eest karistada saanud inimesed.

Salumäe sõnul näitas hiljutine suur lumetuisk, et veel 48 tundi pärast selle lõppu polnud sahad paljude Tallinna tänavatele jõudnud. Samuti ei pääsenud peatustele ligi ühissõidukid.

Tegelikult on Salumäe hinnangul Eestis olemas veel kasutamata ressursi, küll mitte rasketehnika, vaid oma ihujõu rakendamiseks. Tema sõnul osutas riigikontroll alles kevadel, et Eestis on maksmata sadu miljonid kroone väärtetrarhve, esmajoones liikustrahve, mille tasumise asemel võiks väärtekorras karistatud inimesed panna tegema üldkasulikke tööd.

„Need, kes on olnud teistele liiklejatele ohuks kas purjuspää söites või meeltult kihutades, võiksid anda nüüd oma füüsilise panuse, et muuta meie kõigi liiklemine ohutumaks, puhastades lumest kõnniteid, bussipeatusi ja teeääri,“ märkis Salumäe oma blogis, lisades, et ühiskonnale kasulik ja vajalik füüsiline töö värskes õhus paneks kindlasti arestimajas riigi leival olemise asemel rohkem mõtlema ka ühiste väärtuste hoidmisele.

Salumäe sõnul on praegu puudu vaid seadus, mis seda võimaldaks, kuid valitsuse lubaduste kohaselt peaks see varsti valmima. Sel juhul saab kui mitte tänu, siis juba järgmisel talvel näha esimesi ühiskondlike töölisi ka Eesti tänavail, lisas ta.

Tallinn loobub Linnateatrist?

Tallinna linnal jagub reaalselt raha vaid Kultuurikatlasse investeerimiseks.

Tallinna linnavalitsus korraldab skandaalse internetiküsitluse kahe kultuuriasutuse – Kultuurikatla ja Linnateatri – rahastamise eelistuse väljaselgitamiseks. Eesti Päevaleht märkis aga, et ehkki linn lubas ühel neist taotluse ka täita, on linnal reaalne rahaline kate vaid Kultuurikatla taotluse täitmiseks.

Linnateater soovis 2011. aastaks teatri valmisjõudmiseks kokku 400 miljonit krooni, millest 200 miljonit oleks tulnud järgmisel ja 200 miljonit ülejäägilisel aastal. Linnateatri direktor Raivo Põldmaa väitis ajalehele, et tema teada on toetussumma suurusks 70 miljonit krooni. Ajaleht märkis, et see summa vastab täpselt Kultuurikatla soovile. Võitnud kultuuriprojekti eraldatavat summat on linn seni varjanud, kirjutab Eesti Päevaleht. Täpne summa lubati lisada alles pärast küsitluse lõppemist.

Seitse sammu uue kasvuni

Detsembri alguses avalikustatud seitset sammu Eesti majandusele uue hoo andmiseks arutatakse elavalt.

Euro kiireks prioriteediks

Majanduse viimastest arengusuundumustest rääkides tõstab Eesti Panga asepresident Andres Sutt esile, et maailmamajanduse kasvutempo on viimastel nädalatel oluliselt aeglustunud ning finantskriisi mõju jõudnud reaalmajandusse ja tööturule. „Muutunud keskkonnas on kasvanud töenäosus, et Eesti majandus areneb järgmisel aastal Eesti Panga riskistsenaariumi kohaselt ja majanduse maht väheneb enam kui 2 protsenti. Samas kujunevad inflatsioon ja jooksevkonto defitsiit väiksemaks ning tööpuudus mõnevõrra suuremaks,” rääkis Sutt. Keskpanga asepresident rõhutab, et muutunud oludes on eriti tähtis sihipärane tegevus euro kasutuselevõtuks. Selleks vajalike nõuete täitmine eeldab valmisolekut eelarve kulude oluliseks kärpimiseks, märkis keskpankur Eesti Panga teatel.

Madalamad maksud. Parem maksukeskkond

Tulumaksureform, mille peatamine on aastaks kokku lepitu, peab jätkuma. Tulumaksu alandatakse isegi seni kõrge maksukoormusega silma paistnud Põhjamaades. Kunagi Eestile eelised taganud maksude alandamine on saanud trendiks kõikjal. Majanduskeskkonna elavdamiseks vajab Eesti taas enam välisinvesteeringuid. Välisraha tuleb Eestisse aga vaid siis, kui on olemas kindlus, et siin saab äri ajada liigsete bürookraatlike takistusteta.

„Välisinvestorite silmis on oluline stabiilne ja lihtne maksusüsteem, investeringute maksuvabastus, inimeste keskmisest paremini arenenud võime mõelda n-ö majanduskeeles,” selgitas Saaremaal elektroon-

nikakomponente tootev Erik Keerberg Äripäevas juba kevadel.

Vähem bürokraatiat. Eesti ettevõtluskeskuseks

Üheks oluliseks detailiks on justiitsministri poolt prioriteetseks hinnatud vajadus kiirendada kohtuasjade arutamist. Majandusvaidlustes, kus tihti kõne all sajad miljonid, kindlustab elava äritegemise võimaluse vaid kohtuotsuse kiire saabumine. Kiirema kohtupidamise vajalikkust mõnab ka Riigikohtu esimees Märt Rask. „Kõige hullem on, et kohus ei saa nõuda tõendiallikaks olevalt tunnistajalt, et ta kolme aasta pärast peaks detailiselt mäletama sündmust, mille tunnistajaks ta on. Tõendite väärtus ajas ei kasva, vaid kahaneb, ja seetõttu õigusemõistmise kvaliteet kahaneb,” rääkis Rask Rahvusringhäälingus kohutegevust tutvustanud saates.

Nimetamist väärrib ka seitsmes sammus kirjas olev kava juba järgmisel aastal vastu võtta majandushaldusõiguse üldosa, mis peab tagama, et ettevõtjatele ei seataks arusaamatuid ega põhjendamatuid takistusi.

Riigi eelistused paika

Riik peab eelolevatel aastatel eelarveraha nappuse kiuste toetama transportivõimaluste parandamist ning teadmismahukat eksporditööstust toetavaid infrastruktuure. Kindlasti tasub senisest veelgi rohkem tähelepanu pöörata Eesti tutvustamisele laias maailmas. „Ekspordivad ettevõtted on need, kes tihedas rahvusvahelises konkurentsivõitluses endale liidrirolli Eesti majanduskasvule uue hoo andmisel. Väikeses riigis on eksporditõenäosus nii väljakutse kui ka võimalus kõikidele ettevõtetele – suurtele, keskmistele ja väikestele,” selgitab

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse ekspordi divisjoni direktor Allar Korjas novembrikuu Eesti Majanduse Teatajas selle teemaga riiklikult tegelemise vajalikkust.

Parem keskkond targale tööjõule

Et konkurentsipüsida, tuleb pidevalt uusi oskusi juurde õppida. Et oskusi rakendada, vajame uusi töökohti. Uute töökohtade tekkele aitab kaasa uus töölepinguseadus, mis motiveerib töötajat ennast arendama ja koolitama ning ettevõtjat uusi töökohti looma. Et Eestisse tuleks rohkem nn tarku töökohti, et siia sooviksid tulla kõrgepalgalised ja võimekad tipppegijad, keda soovitakse enda juures näha kogu maailmas, on mõistlik seada sotsiaalmaksule ülempiir. See annaks Eestile konkurentsieelise, samuti motiveeriks palga ja makse summa ausalt, ilma igasuguste „susserdamisteta“.

„Kui vaatame viimaste aastate kiiret palgakasvu, siis iga lisandunud palgakroon tähendab keskmise palga puhul ettevõtjale tegelikku kulu 1,73 krooni. Väikeettevõtete puhul on see märkimisväärne täiendav koormus. Ja siinkohal tuleb tõdeda, et tööjõu maksustamine, eriti selles osas, kui palju maksavad tööandjad, on Eestis Euroopa üks kõrgemaid,” selgitas Kaubandus-Tööstuskoja juhatuse esimees Toomas Luman Riigikogus ettevõtluse arutelul esinedes.

Energiajulgeolek

Kuna Leetu rajatava tuumajaama tulevik pole selge, siis on energiajulgeoleku tagamiseks igati asjakohane plaan rajada Eestisse aastaks 2020 oma tuumajaam. Akadeemik Anto Raukas on märkinud, et Eesti energiatarbimine on suur ning see kasvab 4-5 protsenti aastas. „Me peame vähendama põlevkivielektroosi osaka-

lu Eestis, aga seda tuleb kuidagi kompenseerida. Kõige mõistlikumaks ja odavamaks lahenduseks on siinkohal tuumaenergia, sest näiteks avamere tuulepargid oleksid üle kahe korra kallimad,” avaldab akadeemik arvamust Eesti Päevalehes. Kindlasti tuleb kaaluda võimalust tuumajaama rajamisel erakapitali kaasata.

Eesti Energia tuumaenergiaalaseid projekte juhtiva Andres Tropi sõnul uurib Eesti Energia praegu kõiki võimaliku tuumaprojektiga seonduvaid aspekte. Tehnoloogia valdkonnas liitus ettevõtte hiljuti näiteks rahvusvahelise konsortsiumiga, mis tegeleb IRIS-e nimelise 3+ põlvkonna kergeveereaktori arendamisega. Tegemist on passiivsete kaitsestüsteemidega ja lihtsustatud konstruktsiooniga reaktoriga, mis võib kommersialkasutusse jõuda umbes 2015. aastal. „Rahalisi kohustusi meile selle programmi liitumisel ei kaasnenud, küll aga saime me ligipääsu tehnilisele dokumentatsioonile, mis võimaldab hinnata reaktori potentsiaali ja tehnoloogia jätkusuutlikkust,” lausus Andres Tropp. Eesti Energia hoiab ukse lahti ka teistele reaktori tootjatele, mitte ainult IRIS.

Vaba turg ja vaba kodanik

Tallinna keskturul hapukapsaid müüv tädi Valja nõustub Euroopa Komisjoni asepresidendi Siim Kallase väljaöeldud mõttega, et vaba turu tagamiseks peab riik turuplatsi korras hoidma. Seda nii laiemalt kui kitsamalt vaadates. „Erinevaid piiranguid on liiga palju,” lausub naine viidates hiljaaegu ringlunud plaanile turul aia- ja põllusaadustega kauplemise korda senisest palju karmimaks muuta.

Valitsusel ei ole midagi anda, kui ta ei ole seda enne kelleltki ära võtnud. Ja valitsus, mis on piisavalt suur, et anda sulle kõik, mida sa soovid, on piisavalt suur, et ära võtta kõik, mis sul on.

Igäüks saab seitsme majanduskasvu tagamiseks ja Eesti elu parandamiseks vajaliku sammu kohta internetis sõna sekka öelda aadressil seitsesammu.reform.ee

Moodsa tuumajaama rajamine on keerukas ja aeganõudev tegevus, mis nõuab vastava seadusandluse olemasolu.

Tuumajaama rajamiseks pooled seadused olemas

Reformierakonna energiapoliitika töörühma juhi Kalle Pallingu sõnul on Eestisse tuumajaama rajamiseks pool seadusandlust juba olemas.

„Seoses Paldiski õppereaktori sulgemisega on Eesti tänaseks ühinenud mitme tuumateemat puudutava rahvusvahelise konventsiooniga. Täna seadusandlik baas vajab küll olulist täiendamist, kuid pea pool seadusandlust põhimõtteliste otsuste tegemiseks on meil olemas, et saaksime alustada tuumajaama rajamist,“ ütles Palling.

„Riigikogu võttis hiljuti vastu tuumamaterjali füüsilise kaitse konventsiooni muudatuse, mis reguleerib tuumamaterjali kaitset ja selle meetmeid riikidevahelise vedude ajal. Suurem arutelu seisab aga veel ees pärast energiamajanduse arengukava vastuvõtmist,“ sõnas Palling. Pallingu sõnul loob majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumis arutluse all olev energiamajanduse pikaajaline arengukava eeldused seadusandluse tekkeks.

Parim lahendus – tuumajaam

Viimased kohtumised Eesti Energia ja MTÜ Eesti Tuumajaam esindajatega annavad kindlust Reformierakonna

seisukohale, et tarbijale taskukohase hinnaga elektrit suudab pakkuda vaid Eesti oma tuumajaam.

On selge, et energeetilise sõltumatuse tagamiseks vajame me kiireid otsuseid ja poliitilist konsensust.

Kalle Pallingu arvates pole tegelikus taktis, kuidas toodetakse elektrit, vaid millise hinnaga seda on võimalik tarbijal osta. „2013. aastal, kui Eesti on osa Põhjamaade elektriturust, muutub elekter kaubaks, mille

hinna määrab turg. On selge, et energeetilise sõltumatuse tagamiseks vajame me kiireid otsuseid ja poliitilist konsensust,“ ütles Palling.

Esmärgiks madal hind

„Meie ülesandeks seadusandjatena on tagada võrdsed võimalused ja seadusandlus madalaima hinnaga ja keskkonnasäästliku energia tootmiseks,“ lisas Palling.

Reformierakonna poolt välja käidud programmi „7 sammu majanduskasvuni“ üheks tähtsaks osaks on energijulgeoleku tagamine, mis näeb ette oma tuumajaama rajamist Eestisse.

Toomas Viks

Mati Raidma: Iraak vajab veel meie abi

Taas on päevakorras Eesti Kaitseväe Iraagi missiooni pikendamise.

Riigikogu riigikaitsekomisjoni esimehe Mati Raidma sõnul pikendab parlament meie kaitseväelaste mandaate erinevates kriisikolletes osalemiseks iga-aastaselt lähtudes meie toetuse vajadusest, vahepealsetest arengutest ning abistatava riigi soovist. Loomulikult saab otsuse langetamiseks kõige vahetuma informatsiooni tutvudes olukorraga kohapeal.

Novembri lõpus käis Raidma Iraagis meie kaitseväelaste tegemistega ning kohalike arengutega tutvumas. „Kinnistus minu arusaam missiooni jätkamise vajadusest. Meie kaitseväelaste tehtav on kõrgelt tunnustatud nii meie koalitsioonipartnerite kui kohaliku kogukonna liidrite poolt.“ Vestlusest kohaliku omavalitsuse juhi Faysal Abbas Al Tamimi ja hõimuliidritega jäi Mati Raidma kinnitusele kõlama aus-

tus ja tänu Eesti kaitseväelastele. Seda ka praeguses uuenenud situatsioonis, kus julgeolekuprobleemide taandumisel on Iraagis suurenenud võimalused toetada kohalikku elanikkonda. „Täna tegevuste raskuse üha enamates Iraagi provintsid on suundumas elutähtsate struktuuride taastamisele. Samuti täidavad eestlased jätkuvates ühispatrullides Iraagi julgeolekujõududega nii toetavat kui ka koolitavat ülesannet,“ rääkis Raidma Teatajale.

Hõimujuht šaik Ibrahim Khalil Khalafi sõnul on julgeolekuolukord Bassami külas ja ümbruskonnas tänu USA ja Eesti kaitseväelastele tunduvalt paranenud ning ei kujuta enam suurimat probleemi, millest ka kogukonna tänu. „Täna põletavaim probleem on elementaarse elukeskkonna taastamine, koalitsioonivägede kohalolek ja toetus on selles faasis veel vajalik,“ ütles šaik Ibrahim Khalafi Raidmaga kõneldes.

Peep Lillemägi

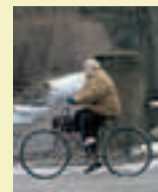

Mati Raidma novembri lõpus kohtumas kohalike hõimuliidritega.

Tasub teada

Pensionide maksmise kord muutub

Paljudele pensionäridele peaks aasta lõpus koju jõudma kiri, et alates järgmise aasta veebruarist ei

tooda pensione enam koju kätte.

Enam ei ole võimalik ka postkontorist pensione, toetusi ja hüvitisi välja võtta. Koju saadetud kirjas selgitatakse, kuidas edaspidi raha kätte saab ning palutakse valida endale kõige sobivam variant. Kirjaga on kaasas avaldus ja ümbrik – peale valiku tegemist tuleb need tagasi saata. Pensionide ja toetuste kättesaamiseks on inimestel järgmised valikud:

- Raha kantakse pankade kaudu nende arvele. Kulu kannab riik.
- Raha kantakse kellegi teise arvele, ka näiteks kohaliku omavalitsuse. Ka see on inimesele endale tasuta.
- Raha tuuakse posti teel kojukandena pensionäri, puudega inimesele või sotsiaaltoetuse saajale. Selle eest maksab saaja Eesti Postile 60 krooni.
- Mõningatel juhtudel tasub riik kojukande. Selleks tuleb täita avalduse vastav osa ja kirjutada põhjendus. Kojukande eest ei pea inimene ise maksma, kui ta on:
- sügava puudega töövõimetuspensionär;
- sügava puudega töövõimetuks tunnistatud rahvapensioni saaja;
- vanaduspensionäri, kellel on liikumistakistus või elab hajaasustusalal ja pangateenus on raskesti kättesaadav.

Neil inimestel tuleb esitada taotlus elukohajärgsele pensioniametile. Taotluse vormi saab Sotsiaalkindlustusameti kodulehelt, pensioniametitest ning samuti saadeti taotluse vorm koos teavituskirjaga koju ka kõigile neile, kes praegu saavad pensioni/toetusi/hüvitisi posti kaudu. Taotlus peab olema põhjendatud. Elukohajärgne pensioniamet teeb otsuse 10 tööpäeva jooksul vastava taotluse esitamisel arvates.

Kairi Lutt,
sotsiaalministri nõunik

Saneerimisseadus on esimene samm majanduse kasvuks

Riigikogus 90 poolthäälega vastu võetud saneerimisseadus on reformierakondlase Hanno Pevkuri sõnul esimene täideviidud samm Eesti majanduse kasvule pööramiseks.

Mõni aeg tagasi käis Reformierakond välja omapoolselt 7 sammu, mis peavad viima Eesti uue majanduskasvuni, kus üheks eesmärgiks oli ka saneerimisseaduse vastuvõtmine nii kiiresti kui võimalik.

Pevkuri sõnul on hea, et Riigikogu suitis reageerida antud majandusolukorras väga kiiresti ja tuua saneerimisseaduse jõustumine esialgu planeeritud pool aastat varasemaks. „Nüüd võib öelda, et majandusriiskustes ettevõtteid saavad endale uue saneerimisseaduse näol kena jõulukiingituse, mille abil õnnestub oma ettevõtte ehk päästa pankrotist ja edasi tegutseda,“ ütles Pevkur.

Toomas Viks

Lühidalt

Jõulukontsertide sari ühendas

Detsembri esimesel poolel toimunud käesoleva aasta üks mahukam jõulukontsertide projekt "Südamele südamest" koosnes ligi 4000 kilomeetrist autosõidust läbi Eesti ja 15 tunnist muusikast. Sama kaugel Tallinnast on ka näiteks Portugali pealinn Lissabon.

Detsembri kahe nädala jooksul esinesid kokku kaheteistkümne Eesti linna kolmeteistkümnes kirikus solistid Sofia Rubina ja Anna-Liisa Supp ning Villu Veski ja Siim Aimala saksofonil, Raun Juurikas klavypillidel, Hele-Riin Uib löökpillidel. Tartu kontserdiga liitus ka menusaate "Eesti otsib superstaari" 2008. aasta finalist, Inglismaalt pärit Timothy Jarman.

Kontsertidel esitati nii jõululaule kui ka projektis osalenud muusikute omaloodud teoseid. Villu Veski sõnul oli muusika väga hoolikalt valitud ning arvestatud nii jõuluajaga kui ka kirikute omapäraga. Enam kui tunnine kontsert koosnes kaunistest gospellauludest, traditsioonilisest eesti rahvalaulust ning projektis osalevate muusikute omaloomingust. Veski sõnul on omaloomingu esitamine alati kõige ausam ning tuleb otse südamest.

"Aasta üks suuremaid jõulukontsertide sarju "Südamele südamest" oli heategevuslik projekt, millega toetatakse südamehaigeid Eesti lapsi ja nende vanemaid läbi Eesti Laste Südameliidu," rääkis kontserdisarja üks korraldajaid Andrius Videnski Tallinna Teatajale.

Naaskel

PEEP LILLEMÄGI

Sügav vagu Liivalaia tänavas

Tallinna kesklinnas Liivalaia tänaval Olümpia hotelli ees on jalakäijate ülekäigukohal asfaldis sügav vagu. Lapsevankritega tänavat ületada on väga raske – rattad jäävad sinna kinni. Linnajuhid, olge kenad ja tehke see asi veel enne jõule korda! Noored emad on teile selle eest tänulikud.

Oli vabariigi juubeliaasta

2008. aasta jooksul tähistas Eesti riigi 90. juubelit. Eesti Vabariigi juubeliaasta eesmärk oli julgustada kõiki Eesti elanikke iseseisvast Eestist rõõmu tundma, meie riiki edasi kandma. Juubeliaasta juhtmõtteks oli „Ühiselt ehitatud riik” ja eesmärgiks süvendada Oma Riigi Tunnet.

Eesti Vabariigi juubeliaasta algas 28. novembril 2007, mil möödus 90 aastat demokraatlikel alustel kogunenud eestimaalaste esindusorgani Ajutise Maanõukogu otsusest kuulutada end kõrgeimaks võimaks Eestis.

Juubeliaasta lõppes täpselt aasta pärast, 28. novembril 2008, kui möödus 90 aastat esimesest Vabadussõja lahingust ning 91 aastat Maapäeva ajaloolisest otsusest.

Nende kahe kuupäeva vahele jääva juubeliaasta tähistamine toimus kantuna mõttest „Ühiselt ehitatud riik”, mille eesmärgiks oli julgustada kõiki eestimaalasi oma riigist rõõmu tundma ning seda edasi kandma.

Oma riigi tunne

Kultuuriminister Laine Jänese sõnul võib julgelt mõõduva aasta raamiks pidada just Eesti Vabariigi üheksakümmendat juubeliaastat. Kõik aasta jooksul toimunud üritused jaotusid üle Eesti laiali – pidu jõudis igasse maakonda ja iga inimeseni, kes vähegi tahtis sellest osa saada. Teiseks, aasta vältel toimunud sündmuste käigus tekkis nii palju uut ja olulist Eesti kultuuri ja ajaloo tarbeks – olgu selleks siis uued muusikapalad, filmid, saatesarjad, teatriendused või kas või erinevate konverentside tarbeks kokku kogutud teaduslik materjal.

Samuti võib Jänese sõnul täidetuks pidada ühte juubeliaasta alguses püs-

titatud eesmärki – süvendada meie kõigis Oma Riigi Tunnet. „Kindlasti mängivad suurt rolli selles augustikuised Gruusia sündmused, aga täna me mõtleme omariiklusele ja vabaduse ideaalile rohkem, kui me tegime seda aasta tagasi,” lausus Jänese lisades „Veel üks ilmekas fakt juubeliaasta kordaminekuse – nüüd vastab pea iga siin

Nüüd vastab pea iga siin elav inimene, ei Eesti Vabariik on just 90aastane.

elav inimene, et Eesti Vabariik on just 90 aastane. Varem küsiti üle, et kas küsija mõtleb taasiseseisvunud Eesti või esimese Eesti Vabariigi vanust.”

Kõigi inimeste pidu

Eesti Vabariigi juubeliaasta oli jaotatud teemakuudeks lähtudes põhiseaduse vaimust ning mõningatest olu-

listest nähtustest Eesti ajaloos, nagu Vabadussõda, Eesti kool, eksiil, vastupanu ja iseseisvuse taastamine ning erinevad Eestis elavad rahvused.

Kokku toimus juubeliaasta jooksul ligi 1000 ettevõtmist Eestis ning ligi 200 välisriikides. Kuigi tähelepanu väärivad kõik Eesti Vabariigi juubelile pühendatud ettevõtmised, jäävad kindlasti juubeliaastat meenutama vabatahtlik koristusaksioon „Teeme ära”, öölaulupidu „Märkamisaeg”, Eesti Ajaloomuuseumi suurnäitus „Iseolemise tahe”, Eesti teatrite suurprojekt „Tagasi Vargamäele”, mille käigus toodi lavale ühtejärke kõik Tammsaare romaanid „Tõde ja õigus” osad.

Ükski juubeliaasta üritus ei oleks saanud teoks ilma ettevõtlike eestimaalaste abita. Täpsemalt on võimalik infot saada ja meenutada Eesti Vabariigi juubeliaasta tähistamist sirvides veebilehte www.eesti90.ee.

Moonika Oras

SPETSIALISTI NÕUANNE

Et lapsel oleks lasteaia turvaline

Detsembri alguses Tallinnast valitud Riigikogu liikmete ja pealinna lasteaedade juhatajate ühisel ümarlaval esitati küsimused ja vastused, millest Tallinna Uudised nüüd kokkuvõtte teeb. Vastab perearst Helge Hallika

Kas perearstil on õigus kirjutada välja lapsele tervisetõend?

Kui arst on last ravinud ja lapsevanem tõendit soovib, väljastatakse see lasteaiale. Lähtudes lapse tervise huvidest, märgitakse vajadusel tõendile ka soovitus. Kui arst ei ole last ravinud, ei väljastata ka tõendit. Teame, et üle 50% lastehaigustest moodustab ülemiste hingamisteede viirushaigus, mis on isepärane haigus. Ravitakse järgmisi sümptomeid: kõha-nohu, palavikku, millega saab enamasti hakkama iga lapsevanem, kasutades enda või vanavanemate tarkust.

Lasteaiajuhatajad on mures, et sageli

tuuakse laps haigest peast lasteaeda. Kuidas selliseid situatsioone vältida?

Jagan täiesti lasteaedade personali muret. On ainult üheti mõistetav – ägeda haigusega laps ei või olla lasteaia. Vajalik on teada, et viirushaiguste nakkusohtlikkus on kõige suurem peiteperioodil. Peale haigestumist on vajalik taastusperiood, et vastupanu uutele nakkustele oleks tugevam. Armsad lapsevanemad: teie laps vajab peale haigestumise aega taastumiseks. Samas tuleb mõelda, kas iga nohu, kõha, isutus jne on ägeda haiguse tunnuseks. Näiteks nohu võib olla tingitud järgmistest põhjustest:

- liiga kuivast ruumist kas kodus või lasteaias;
- liiga kaua on kasutatud ninatilka-
- stressist, kas on siis probleemid lasteaia või kodus;
- allergia.

Arutlegem koos, millise juhuga on te-

Dr Helge Hallika on kogenud perearst.

gemist. Selleks on vajalik koostöö lapsevanema, lasteaia personali, pereõe või –arsti vahel. Armsad lapsevanemad, kui teie lapsel püsivad haiguse-sümptomid, pöörduge palun perearstile.

Mida saaksid lasteaedade juhatajad ära teha, et haiged lapsed ei tuleks lasteaeda teisi lapsi nakatama ning õpetajad

ei peaks lasteaia lapsi ravima?

Jah, lasteaia personal saab nii mõndagi olukorra parendamiseks ning ennetamiseks teha, kuid ka nende võimalused on piiratud. Oluline on, et laps oleks vaimselt ja füüsiliselt terve. Viirushaiguste ennetamiseks on oluline jälgida järgmisi aspekte:

- et lapse riietus ja jalanõud vastaksid ilmastikule;
- et lapsed sagedasti peseksid käsi;
- et lapsed piisavalt jooksid;
- et ruumid oleksid õhutatud.

Olen veendunud, et seda kõike ka lasteaia teevad. Kõige olulisem on veenduda, et lapsevanemad hoolivad ja armastavad oma last. Vahel vanemad väsisid või puuduvad piisavalt teadmised või oskused. Õpetage, juhendage, toetage. Äärmuslikel juhtudel, kui on kahtlus lapse väärkohtlemise kohta, on vaja koheselt teavitada lastekaitseinspektoreid.

Õnne Pillak

Kristiine linnaosa valitsuse „koeranael”

Löwenruh pargis paikneva tollakuur-aida rekonstrueerimine ei edene kuidagi, kuigi OÜ Löwenruh-ga sõlmitud üürileping seda nõuab.

Paljud lehelugejad võib-olla ei teagi, et Tallinnas Kristiine linnaosas Mustamäe tee ja Linnu tee ristumiskoha lähedal asub üks kena kohakene, mida on läbi sajandite kasutatud väga erineval moel – see on Löwenruh suvemõis. Mõis rajati 17. sajandi keskpaiku. 18. sajandil kuulus mõis hilisemale Tallinna kubernerile Friedrich von Löwenile, kelle järgi see ka oma nime sai. 1798. aastal rajati sinna lõbustus-, kümbalus- ja raviasutus. Linnarahva käsutuses olid restoran, kondiitriäri, tantsusaal, keeglirada ja lasketiir. Nõukogude ajal õitses kalakasvatus ja aiandus.

Lepingus paika pandud tähtajad

Kena haljasala kesklinna lähedal ja legendaarne tollakuur on andnud inspiratsiooni ka uue Eesti uutele Tallinna valitsejatele. Linnavolikogu 21.06.07 otsusega nr 192 anti OÜ-le Löwenruh 20 aastaks üürile Löwenruh pargis paiknev tollakuur-ait. Otsuse kohaselt peab firma tasuma hoone kasutamise eest üüri 8732 kr kuus (55,5 EEK/m²). Otsuse punkti 2.7.2.1.1 kohaselt peab firma investeerima kaheksa kalendrikuu jooksul pärast äriruumi üürilepingu sõlmimist 3 500 000 krooni ilma käibemaksuta ja otsuse punkt 2.7.2.1.2 kohaselt II etapil 9 kuni 12 kalendrikuu jooksul pä-

Löwenruh pargi tollakuuri korrastamine on käinud üle kivide ja kändude.

rast äriruumi üürilepingu sõlmimist 2 800 000 krooni ilma käibemaksuta. Seega peaks käesolevaks ajaks kogu projekti olema investeeritud enam kui 6,3 miljonit krooni.

Raha kadunud kui mutiauku

Pilk hoone tänasele seisukorrale annab alust arvata, et midagi on korrast ära. Maja ümbrus on täis rämpsua. Ehitusobjekti piirav aed on lääbakil. Vana tollakuuri välisseinad on „kauristatud” tundmatu kunstniku grafitiga. Ümbruskonna rahva jutu järgi pole enam kui pool aastat objektile mingit aktiivset ehitustegevust toi-

munud. Möödunud suveks sai tollakuuri katuse konstruktsioonid ja katus küll vahetatud, kuid enamaks pole investeerijal ilmselt jaksu jätkunud. Kus siis peituvad rentniku paigutatud miljonid? Üürile andja seisukohalt on kõik OK ja tellijale, Kristiine linnaosa valitsusele on tehtud 04.08.2008 seisuga tööde ülendmisvastuvõtmissakt, mille kohaselt on esimeses etapis ette nähtud 3,5 miljonit krooni õnnestunud sihtotstarbeliselt ära kulutada. Teises etapis ette nähtud investeerimiskohustuste täitmise kohta 2,8 miljoni krooni ulatuses on teada vaid nii palju, et üürniku väitel on see täidetud osaliselt.

Mul on tõsine kahtlus, et kui asjad samas tempos edasi arenevad, lükub tollakuurist toitlustusasutuse tegemine ja Löwenruh pargi heakorastamine kaugesse tulevikku ja kogu loost on kujunemas Kristiine Linnaosa valitsuse jaoks üks tõeline „koeranael”.

Vanarahvas teadis rääkida, et koeranael saab terveks, kui panna paisele küpset sibulat ja vankrimääret peale, viimast peaks vanast tollakuurist veel hea otsimise peale leidma.

Loodame linnavalitsejate abiga lähiajal selles loos selgust saada.

Mart Aare,
Kristiine halduskogu liige

Lühidalt

Telliskivi tänava raudteeülesõit sai kosmeetilise remondi

Eelmises ajalehe numbris avaldasime intervjuu Katja Ljubobratetsiga, kes jagas Pelgulinna elanike muret Telliskivi tänava kehva seisukorra üle.

„Uskuge või mitte, aga pärast eelmise Tallinna Teataja ilmumist lapiti Telliskivi tänava raudteeülesõidu suuremad augud kinni,” teatas rõõmsalt Katja Ljubobratets. „Kuigi ootused olid palju suuremad – Telliskivi tänav oli läbisõiduks kinni terve nädalavahetuse ja ülesõidul tegetses mitu suurt masinat,” lisas Ljubobratets.

Ljubobratets rõõmustas ka selle üle, et linnavalitsejatel leidub aega Tallinna Teataja lugemiseks. „Kui abilinnapea Boroditš või keegi tema alluvatest on lugenud eelmises numbris avaldatud intervjuu tähelepanelikult läbi, ehk remonditakse järgmisel aastal kogu Telliskivi tänav ära,” avaldas ta lootust. Tema sõnul linnavalitsuse koostatud ja linnavolikogule esitatud Tallinna 2009. aasta eelarve eelnõus toodud teeremondi objektide nimekirjas Telliskivi tänavat pole. „Kuid ma tegin juba Põhja-Tallinnast volikokku valitud linnavolinik Helge Hallikale ettepaneku esitada linnaeelarve eelnõule vastav muudatusettepanek. Kas seda arvestatakse, selgub 18. detsembril,” märkis Ljubobratets.

Lasteaedade juhatajad kohtusid taas ümarlauas

Novembri keskel toimus taas Riigikogus Haabersti, Kristiine ja Põhja-Tallinna lasteaedade juhatajate mõeldud ümarlaud, kus jagati ühiseid muresid ning püüti neile lahendusi leida.

Kohal olid ning esinesid sotsiaalministeeriumi rahva tervise osakonnast Tiina Valdre ja perepoliitikaosakonnast Mari Valk. Aktiivselt küsiti küsimusi ka kohal olnud perearst Helge Hallikalt.

Tutvustati koolieelsete lasteasutuste keskkonnanõudeid. Aktiivselt küsiti lasteaedadele paika pandud rühmaruumide nõuete kohta.

Üllatuslikult selgus, et kõige suurema probleemina nägid lasteaedade juhatajad seda, et vanemad toovad lasteaeda haigestunud lapsi. Kuidas siis käituda – nii lapsevanema kui ka lapsega, millal võib last haigeks nimetada, kas köhiv-nohus laps on alati nakkav – need on vaid mõned küsimused, millele perearst Helge Hallika pidi seletusi andma.

Põhja-Tallinna ristmikud vajavad valgusfoore

Novembrikuu Tallinna Teatajas avaldatud intervjuu Katja Ljubobratetsiga Telliskivi tänava remondi teemal tekitas positiivset vastukaja. Muuhulgas paluti meil uurida, mis saab Telliskivi, Kopli ja Malmi tänavate ristmikust. Siin on Katja Ljubobratetsi vastused.

Kuivõrd ohtlik on Telliskivi, Kopli, Malmi tänavate ristmik?

Kahtlemata on see üks ohtlikematest ristmikust Põhja-Tallinnas, nii autojuhi kui ka jalakäija seisukohalt. Korralik jalakäija võibki ootama jääda, kuni keegi kihutavatest autojuhtidest talle teed annab – mõlemal tänaval on vaid liiklusmärgid. Ka autojuht peab ülitähelepanelik olema – trammipeatusse või Balti jaama turule kiirustav jalakäijad üritavad tihtipeale ristmikku võimalikult lühikesel trajektoril ületada. Samal ajal tuleb jälgida ka teiste autode ja trammide liiklust.

Kas antud ristmik tuleks valgusfooriga reguleerida?

Olen kahe käega poolt. Kui tegin sama

Kui soovite Kopli, Telliskivi ja Malmi tänavate ristmiku valgusfooriga reguleerimist toetada, saatke kiri e-mailile katja@reform.ee või helistage tel 511 6585.

ettepaneku ka Tallinna Teataja veergudel, laekus mulle mitukümmend toetuskirja. Oktoobri lõpus saatsin linnavalitsusele vastava arupärimise. Abilinnapea Boroditš vastus oli selline: „...liikluse korraldamiseks on ristmikul kõik vajalikud liikluskorraldusvahendid. Jalakäijate ülekäigurada Kopli tänaval on tähistatud kooskõlas standardiga. Kopli-Telliskivi-Malmi ristmiku liikluskorraldus toimub kooskõlas

liikluseeskirja nõuetega. Olemasoleva liiklusintensiivsuse juures fooriobjekti rajamise vajadus puudub. Perspektiivses liiklusesituatsioonis ja Põhjaväila pikendamisel Reisisjate tänava kaudu Telliskivi tänavale tekib vajadus liiklusvoogude reguleerimiseks fooride abil.”

Mida teha selleks, et ka linnavalitsejad sellest aru saaksid?

Martin Tahvonen

Kuidas jõuluvana tulekuks valmistuda?

Järgnevalt mõned nipid, kuidas jõuluvana külastus ladusalt ja rõõmsas meeleolus mööduks.

- Räägi väikestele lastele varakult, kes on jõuluvana, et nad teda ei kardaks. Jõuluvana loodab eest leida rõõmsaid lapsi!
- Täiskasvanud õppigu samuti salmid selgeks ning ärge pugegu oma laste selja taha peitu.
- Jõuluvana ei tohiks pikalt kinni hoida, tuleks arvestada igale inimesele maksimaalselt 3-4 kinki – ka teised pered ootavad jõulutaati.
- Selgeks tuleks teha, kes missugust kinki ootab – jõulutaat ei ole süüdi, kui kellelegi kink ei meeldi. Jõulutaadi peale ei ole mõtet oma solvumist välja elada.
- Reeglina ei soovi jõulutaat ei kehakinnitust ega külmarohtu. Samuti ei meeldi talle, kui teda habemest sikutatakse või musitama kiputakse!
- Enne jõuluvana tulekut tuleks piirata alkohoolsete jookide tarbimist. Ka ei soovi jõulutaat sattuda peretülide keskele. Toredat jõuluaega!

Kadri Penjam

Kodanikuhariduse sihtasutus esitleb:
Haabersti eakate poliitikakoolis
15. jaanuaril kell 14.00

Kodutänav puhtaks ja turvaliseks!

Üritusel teeb ettekande ja vastab küsimustele Riigikogu õiguskomisjoni liige Tallinna endine abilinnapea **Hanno Pevkur**. Poliitikakooli juhib **Taavi Rõivas**. Haabersti Vaba Aja Keskuses (Ehitajate tee 109A, III korrus) Üritus on kõigile tasuta. Eelregistreerimine 13. jaanuarini 631 6578.

TÄPUSUSTUS!

Eelmises Tallinna Teataja kirjutasi me ekslikult, et Yrjo Ojasaar on Eesti-Ameerika Kommertskoja president. Tegemist on Ameerika Kaubanduskoja presidendiga.

Tallinna Teataja

Tallinna Teataja
Eesti Reformierakond
Tõnismägi 9, 10119 Tallinn
Tel 680 80 80,
tallinnateataja@reform.ee
www.reform.ee/tallinnateataja

Pühapäeval, 11. jaanuaril 2009 kell 11.00

Salme Kultuurikeskuses

Multifilmide laegas

Suurelt ekraanilt saab vaadata Eesti parimaid multifilme

Eelregistreerimisel sissepääs TASUTA!
Registreerimine tel 631 6577
või laps@reform.ee

Saada vastus märksõnaga "lahendus" 31. detsembriks aadressile Tõnismägi 9, 10119 Tallinn või e-posti teel tallinnateataja@reform.ee ning osale 1000kroonise Tallinna Kaubamaja kinkekaardi loomisel.

Ristsõna lahendus

Ees- ja perekonnanimi

Postiaadress või e-post

Telefon.....

Eelmise peauhinna võitis Viive Maranik

Oma andmeid edastades nõustun tulevikus saama Eesti Reformierakonda ja selle poliitikutuid puudutavat infot või reklaami, mille edastajatel või töötlejatel luban kasutada oma andmeid nimetatud eesmärgil tingimusel, et andmeid ei kasutata muuks kui Eesti Reformierakonna ja selle poliitikutega seonduva informatsiooni või reklaami edastamiseks.

Cimblel ***	Vaikse-malt	Kanal-2 saade	Omadega sassis	Hing sees olemine	Tants	Eestkoste	Resolut-sioon ...pesa	Aasta	Saiavili	Korterid	... Vegas	Ilta-Sanomat	Üleriie	Köögi-masin	Dia-meeter
Valvsad; terased															
Puru-rumal							Tattnokk Kirjand.rühmitus 1921-22								Terviku osa
Endine Eesti Loto juht (4 t)												Kirjanik Puutöö-riistad			
Ajaleht				Vismut Kahe-võistleja			Vee olek Kommunist-lik poliitik (1898-1967)			Santa Barbara Täielikud			Ühing		Laululind
Egoist-lik sõna			Minister Situat-sioon						Küla Saa-remaal Titaan				Maakond Prolekirjanik Vene NHL-täht		
Neid seal Mosaik-pilt						Mongoli väejuht (4 tähte) Sedamoodi									Varssavi jalka-klubi
Kottpime seisund															
Pontoon				Balhaši järve voolav jõgi Vehklemis-relv					Moesolev Koht Jõge-vamaal Lahti			Saksa telekanal Vene motoroller			
Lühike must pintsak (4 tähte)															
Sarnased tähed		Vana sepa perek.nimi ...-kumba					Anti-Virus Vana sepa eesnimi			Ajutine Push Up			Ärigrupp Saar Soome lahes		
				Konstant ... Baltica				Tegevus-võimetus Isikukood							
Laager	1507. (5 tähte) Hõbe														
Aabitsa algus			Vald Ida-Virus Sol							Eesti Krediidi-agentuur Aar					Metroo
Kosmo-naut 1961.a.								Kunsti- ja kirjandus-vool 20. saj. algul							